

Tjenestefolk på herregården i tidlig- moderne tid

Online seminar, 26 August, 2021 kl. 14-16 (dansk tid)

Herregården var en stor produktionsenhed i det tidligmoderne Norden, og samtidig var stedet ofte også hjem for godsejeren og hans familie. Hovedbygningens tjenestefolk kan vi kalde det indendørs hushold, og disse tjenestefolk udgjorde en gruppe ansatte for sig i herregårdens maskineri og sociale liv. Samtidig kunne de ansatte være bosat uden for hovedbygningen, og dermed kunne de også have andre opgaver og identiteter i lokalsamfundet. Fra rengøring over madlavning og børneopdragelse, undervisning og administration var de ansatte en integreret del af herregårdens liv.

Tjenestefolkenes arbejde var ofte usynligt, de bevægede sig i hovedbygningens kælderregioner, på trapper, i korridorer, eller på små kamre under loftet, hvor karle og piger havde deres værelser. Selvom denne gruppe ansatte må have fyldt i hovedbygningens sociale liv, har de sjældent selv efterladt sig lange beskrivelser af deres hverdag. Oplysninger om tjenestefolkenes liv må i stedet sammenstykkedes af et bredt kildemateriale; folketællinger, godsregnskaber, malerier, kvitteringer og korrespondance. Gennem dette materiale får vi øje på tjenestefolkene og deres centrale rolle i at få den tidligmoderne herregård til at fungere.

Tjenestefolkenes herregårdshistorie berører desuden andre forskningsfelter, som materiel kultur og forbrug, forholdet mellem herregården og dens omgivelser i lokalsamfundet og byen. Deres historie rejser spørgsmål om social mobilitet og individuelle karriereveje, om arbejdsforhold, og om hele livsforløb i tjeneste. Dette seminar i Nordisk Slots- og Herregårdsnetværk præsenterer forskning fra Sverige, Finland og Danmark, som udforsker de ansatte på den tidligmoderne herregård i Norden.

DANSK CENTER FOR
HERREGÅRDSFORSKNING

Gammel Estrup
Randersvej 2
8963 Auning
Danmark

T +45 8648 3001
F + 45 8648 3181
dch@gammelestrup.dk
www.herregaardsforskning.dk

Protoktor:
Hans Kongelige Højhed
Prins Joachim

Program for seminaret:

- *Britta Andersen, Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum:*

14.00-14.15: Velkomst
- *Svante Norrhem og Anna Nilsson Hammar, Lunds Universitet:*

14.15-14.35: Kunskap, kompetens och social mobilitet bland tjänstefolk i adliga hushåll under svenskt 1600-tal
- *Kristine Dyrmann, Dansk Center for Herregårdsforskning:*

14. 35-15.05: Huslæreren, guvernanten og ammen: Opdragelsen af herskabets børn på Brahetrolleborg og Gammel Estrup, 1735 - 1797
- *Johanna Ilmakunnas, Åbo Akademi:*

15.05-15.25: Kvinnors arbete på herrgårdar i Pehr Hilleströms (1736–1816) målningar
- *Fælles diskussion*

15.25-16.00

Deltagelse og tilmelding

Seminaret holdes via Zoom. Tilmeldte deltagere modtager et link dagen før begivenheden.

Tilmelding sker ved at sende en mail til seminar@gammelestrup.dk

Tilmelding senest den 24. august kl. 12.00

Seminaret organiseres af

Dansk Center for Herregårdsforskning

Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum

Kristine Dyrmann, postdoc